

i S uvolněním mezinárodního napětí a rozšířením proudových letounů stoupal v 60. letech význam letecké dopravy a zatížení letišť, včetně toho pražského. Protože letištní budovy z konce 30. let a jediná přistávací dráha na Ruzyni už kapacitně nevyhovovaly, bylo třeba letiště rozšířit. Výstavba severní části začala v roce 1960 a **Nové letiště** bylo slavnostně otevřeno **15. června 1968**. Tehdy nikdo netušil, že se za 5 týdnů a dva dny letiště stane jedním z center invaze armád zemí Varšavské smlouvy do Československa.

Obsazení území ČSSR se připravovalo už od června. V okolí Československa proběhlo několik vojenských cvičení a informace získávali sovětské velitelé i přímo v zemi při červnovém **cvičení Šumava**. Sověti pak měli dva měsíce na to celou akci důkladně naplánovat.

Plán se začal naplňovat už 20. srpna večer, kdy na letištích v Praze a Brně přistávají transportní letadla **Antonov An-12** v barvách Aeroflotu s civilní posádkou a zůstávají odstavena na plochách letišť. Z těchto letounů bylo pak řízeno přistání prvních invazních jednotek.

Chvilí po půl druhé ráno 21. srpna přistávají na Ruzyni dva první neohlášené Antonovy, z nichž vybíhají výsadkáři a obsazují letiště včetně řídicí věže. Pak už jde všechno ráz na ráz: **v minutových intervalech** přistávají na letišti další transportní letadla a z jejich trupů vyjíždějí tanky, obrněná vozidla a protiletectvé kanóny a vybíhají vojáci. **Z letiště** výsadkáři míří **do centra města**, kde mezi 4. a 5. hodinou ranní obsazují ministerstvo národní obrany, předsednictvo vlády, ministerstvo vnitra, Pražský hrad a budovu ÚV KSČ.

Do letadla Antonov An-12 se pohodlně vešel tank i s posádkou.

Československo k 1. 1. 1969

? Otázky, úkoly, tipy

- 1** Proč bylo pro Sovětský svaz důležité Československo vojensky obsadit?
- 2** Jaký zájem měly na obsazení ČSSR ostatní země Varšavské smlouvy?
- 3** Proč bylo obsazení letiště v Praze – Ruzyni pro invazi klíčové?

Zajímají vás vojenské aspekty invaze? Více se dozvíte tady:
Letecké vojenské muzeum Kbely, Armádní muzeum Žižkov

Invaze v číslech:
6300 tanků, 2000 děl, 550 bojových letounů, 250 transportních letounů, cca 550 tisíc vojáků

Flughafen Ruzyně

i Mit der Entspannung der internationalen Lage und der Verbreitung von Düsenflugzeugen stieg in den 60er Jahren die Bedeutung des Luftverkehrs und die Auslastung der Flughäfen, einschließlich des Prager Flughafens Ruzyně. Weil die Kapazität der Flughafengebäude aus den 30er Jahren und die einzige Landebahn nicht mehr ausreichten, musste der Flughafen erweitert werden. Der Ausbau des Nordteils begann im Jahr 1960 und der neue Flughafen wurde am **15. Juni 1968** feierlich eröffnet. Damals ahnte niemand, dass 5 Wochen und zwei Tage später der Flughafen zu einer Drehscheibe für die Invasion der Warschauer-Pakt-Armeen in die Tschechoslowakei werden könnte.

Die Besetzung des Staatsgebiets der ČSSR wurde seit Juni vorbereitet. Rund um die Tschechoslowakei fanden mehrere Militärübungen statt. Informationen sammelten die sowjetischen Militärs auch direkt im Land bei der **Militärübung Böhmerwald** im Juni 1968. Die Sowjets hatten dann zwei Monate, um die ganze Aktion gründlich zu planen. Der Plan begann am 20. August abends: auf den Flughäfen von Prag und Brünn landeten Transportflugzeuge des Typs **Antonow An-12**. Sie

flogen unter der Flagge von Aeroflot mit ziviler Besatzung und blieben zunächst einfach auf dem Flughafengelände stehen. Aus diesen Flugzeugen heraus wurde dann die Landung der ersten Invasionseinheiten gesteuert.

Kurz nach Halb zwei Uhr in der Nacht auf den 21. August landeten in Ruzyně die ersten zwei unangekündigten Antonow-Maschinen, aus denen Fallschirmjäger stürmen und den Flughafen einschließlich des Towers besetzen. Dann ging alles Schlag auf Schlag: **im Minutentakt** landeten auf dem Flughafen weitere Transportflugzeuge, aus denen Soldaten heraussprangen. Aus den Frachträumen im Rumpf der Flugzeuge rollten Panzer, gepanzerte Fahrzeuge und Flugabwehrkanonen. **Vom Flughafen** aus drangen die Fallschirmjäger **ins Stadtzentrum** vor, wo sie zwischen 4 und 5 Uhr morgens das Ministerium der nationalen Verteidigung besetzten, außerdem das Regierungsgebäude, das Innenministerium, die Prager Burg und das Gebäude des Zentralkomitees der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei.

In eine Transportmaschine vom Typ Antonow An-12 passt bequem ein Panzer mit kompletter Besatzung.

Tschechoslowakei zum 1.1.1969

? Fragen, Aufgaben, Tipps

- 1** Warum war es für die Sowjetunion wichtig, die Tschechoslowakei militärisch zu besetzen?
- 2** Welches Interesse hatten die anderen Staaten des Warschauer Pakts an der Besetzung der ČSSR?
- 3** Warum spielte die Besetzung des Flughafens Praha-Ruzyně bei der Invasion eine Schlüsselrolle?

Interessiert ihr euch für die militärischen Aspekte der Invasion? Hier könnt ihr mehr erfahren: Museum im Militärflughafen Kbely, Militärmuseum Žižkov

Die Invasion in Zahlen:

6300 Panzer, 2000 Geschütze, 550 Kampfflugzeuge, 250 Transportflugzeuge, ca. 550 000 Soldaten